

[Начало](#) > [Обучение, Съдебни Мрежи И Агенции](#) > [Latvia](#)

Първоначално обучение на съдии и прокурори в Европейския съюз

Съдържание,
предоставено от
Латвия

Латвия

Съдии

Общо описание

От 2020 г. Латвия предоставя въвеждащо обучение за новоназначени съдии (след като бъдат одобрени да заемат длъжността съдия) въз основа на член 89, параграф 5 от Закона за съдебните правомощия, който задължава всеки новоназначен съдия да участва в специалната програма за обучение в рамките на първата година от службата. Основната аудитория на програмата за обучение са съдиите с обща компетентност. Новоназначените съдии от административни съдилища се присъединяват към програмата за обучение, когато тя е полезна и приложима. Предвижда се обаче да се разработи нова програма, насочена специално към новоназначените съдии в административните съдилища.

Обучението на съдии и съдебните служители е отговорност на съдебната администрация на Латвия, но тази задача е делегирана на Латвийския център за съдебно обучение — неправителствена организация, основана през 1995 г. от международни донори и Латвийската асоциация на съдиите. Латвийският център за съдебно обучение разполага със собствен опит и знания, за да гарантира качествено обучение на новоназначените съдии, съдиите с опит и съдебните служители. Латвийският център за съдебно обучение е уреден от Закона за сдруженията и фондациите, както и от дългосрочно споразумение между него и съдебната администрация относно практическите подробности по предоставянето на обучението на национално и международно равнище.

Средният максимален брой стажанти на година както в общите, така и в административните юрисдикции, е 15.

Достъп до първоначалното обучение

След подбора на кандидатите за съдии и веднага след като Парламентът (Saeima) гласува за тях, Латвийският център за съдебно обучение може да започне програмата за обучение. Не съществува допълнителна или специфична процедура за подбор, тъй като тя вече е извършена от комисията за подбор. Има само един път за влизане в съдебната власт — преминаване на всички нива на подбор и одобрение от Парламента.

Първоначално съдиите се назначават за срок от 3 години.

Формат и съдържание на първоначалното обучение

Програмата за обучение на новоназначени съдии е изградена от вече разработената по-обширна програма за кандидати за съдийска длъжност.

Новата програма обаче е насочена към пет основни съдебни отговорности на съдията:

1. а. Подготвяне на делото за разглеждане (включително съдържание относно: съдебното

- производство по граждански и наказателни дела, управлението на дела, качествените съдебни решения, личностните ръководни умения, съдебната етика, ролята на съдията и др.);
2. б. Ръководене на съдебно заседание (включително съдържание относно: управлението на дела, съдебното производство, личностните ръководни умения, ораторските умения, емоционалната и социална интелигентност, аргументацията и критичното мислене, симулирани граждански и наказателни дела, симулирани съдебни процеси под ръководството на сенаторите на Върховния съд, основите на процеса на медиация и др.);
 3. в. Съставяне на съдебно решение (включително съдържание относно: съдебното производство по граждански и наказателни дела, управлението на дела, качествените съдебни решения по граждански и наказателни дела и др.);
 4. г. Осигуряване на ефективно сътрудничество и комуникация (включително съдържание относно: ролята на съдията през 21-ви век, съдебните производства по граждански и наказателни дела, управлението на дела, качествените съдебни решения по граждански и наказателни дела, срещите със съдии от други инстанции и Конституционния съд, другите юридически професии, личностните ръководни умения, презентационните умения, емоционалната интелигентност, симулирани дела, правната етика, обсъждане с млади съдии относно техния опит през първата година на служба, изграждането на екип, как да се разработи план за личностно развитие и др.)
 5. д. Разбиране на ролята на съдията, спецификите на професията, ограниченията и отговорностите (симулирани граждански и наказателни дела, емоционална и социална интелигентност, правна етика (деонтология) и специфики на съдебната етика, ролята на съдията и очакванията на обществото и държавата).

Програмата е организирана също така в подкрепа на развитието на компетенциите, необходими за членовете на съдебната власт:

1. ценности и етика;
2. аналитична и концептуална нагласа;
3. готовност за учене и личностно развитие;
4. способност за вземане на решения и поемане на отговорности;
5. комуникация и способност за сътрудничество;
6. способност за планиране (организация и гъвкавост).

По-голямата част от обучението се осигурява от съдии обучители, обучени по методологиите и техниките на обучение. Латвийският център за съдебно обучение осигурява пълна подкрепа за обучението като разработва/актуализира програмите, включително по време на обучението, особено ако обучението се осъществява онлайн. Латвийският център за съдебно обучение гарантира, че съдиите наставници, които са обучени да извършват наставничество, също получават подкрепа, провеждат редовни срещи и обсъждат предизвикателствата. Наставникът е на разположение от първия ден на службата. Въпреки че наставниците подкрепят младите съдии, се предлага и професионален надзор, който помага на младите съдии да се справят с нетипични ситуации, проблеми с колеги и служители или въздействието на много трудни случаи.

Част от обучението (по информационната система на съдилищата, защитата на данните и неприкосновеността на личния живот, вътрешните системи за човешки ресурси и др.) се осигурява от специалисти от съдебната администрация.

Правото на ЕС е неразделна част от обучението по конкретни въпроси, като трансграничните особености, правата на човека и основните права се предоставят като допълнителни теми през първата година от службата. Освен това се насърчава да се следват програмите за самообучение, предлагани и от вътрешни и други международни доставчици на обучение (например HELP).

Програмата се допълва от стажовете, организирани от всеки съд, в който се назначава съдията. Програмата ще бъде доразвита, за да се гарантира, че стажът се провежда и в апелативните съдилища, Конституционния съд и други служби на юридическите професии (например прокуратурата за съдии по наказателни дела).

Като член на Европейска мрежа за съдебно обучение (EJTN) от 2004 г. насам Латвийският център за съдебно обучение осигурява редовно участие на латвийски съдии в програми като AIAKOS и THEMIS, специално насочени към кандидатите за съдийска длъжност и новоназначените съдии.

В подкрепа на екипите за конкурса THEMIS Латвийският център за съдебно обучение предлага обучение по ораторски умения, юридически език, презентационни умения, подкрепа за наставник и др.

Обучението по юридически език не се предоставя на национално равнище като част от програмата за обучение. Въпреки това предлаганото от ЕЈТН обучение по юридическа терминология се оценява високо не само от младите съдии.

По-голямата част от програмата за обучение (200 академични часа по 45 минути, с обща продължителност 2,5—3 месеца) се предоставя като интензивен курс в началото на службата. След първата част на програмата за обучение *възможно най-скоро* се предлага оценка на специфичните нужди от обучение, като се взема предвид специализацията. Изготвя се пълен профил на стажанта заедно с индивидуален личен план за развитие. Програмата е организирана по начин, който насърчава стажантите да поемат пълна отговорност за професионалното си развитие и редовното си обучение.

Приключване на процеса на първоначално обучение и квалификация

Няма точно определен край на процеса, тъй като съдебната система не изисква полагане на изпити след приключване на програмата.

При подбора и одобряването на нови съдии съдебната власт не предвижда прекратяване на обучението по време на обучението. Не се организират изпити или повторни изпити. При условие че комисията за подбор е одобрила най-добрите кандидати за длъжността съдия, се предоставя приобщаващо и интерактивно обучение под формата както на семинари, така и на обучение на работното място (стаж), като на новия съдия се гарантира качествена подготовка за изпълняването на длъжността. Новите съдии се одобряват за изпитателен срок от 3 години.

Прокурори

Не е предоставена информация по този въпрос.

■ Последна актуализация: 08/06/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.